

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvasó szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, félévre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Előfizetési felhívás.

Augusztus hó 15-ével új előfizetést nyitottunk a »Felsőmagyarországi Hírlap«-ra.

Az a mérték, a mely számban előfizetőink támogatnak, most már nemcsak buzdítás, hanem biztos alap, a melylyel a lap jövője is biztosítva van.

Tapasztaltuk, hogy a közönség bizalommal van irántunk és méltányolja becsületes törekvésünket, mely nem egyéb, minthogy mindenben az igazságot keresve szolgáljuk hazánk függetlenségi törekvéseit, s Sátoralja-Ujhely város és Zemplénum megye közérdekét.

E célunktól semmi sem riaszt vissza, mert lapunk fennállása óta meggyőződünk arról, hogy az az irány, amelyet követünk, helyes.

Tisztelettel kérjük a közönség további támogatását, kérve, hogy a kiknek előfizetése július hó végével, vagy már előbb lejárt, az előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétkülésében fennakadás ne álljon be.

A »Felsőmagyarországi Hírlap«-ot megismerés céljából 2 hé-

tig bárkinek küldjük mutatványképen.

Előfizetési ára:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „
Egy hóra — „ 50 „
Egyes szám ára . . . — „ 05 kr.

Sátoralja-Ujhely, 1899. augusztus 18.

Tisztelettel:

A »Felsőmagyarországi Hírlap« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Tünetek.

Thurzófüred, augusztus 17.

(hp.) Idestova közel egy esztendeje lesz annak, hogy lapunkkal megkezdettük működésünket. Azt a működést, a mely egyeseknek visszatetsző, másoknak gyűlöletes volt, de a mely működést alapjában véve igen igen sokan örömmel üdvözölték Zemplénum megyében. Azt mondanunk sem kell, ki tekintett reánk gyűlölettel. Hogy kinek volt visszatetsző ez a működés? Egyszerűen azoknak, akik nem képesek átérteni, milyen terhes és önfeláldozó feladat szőkimondó, minden befolyástól független hírlapot csinálni. Azok, a kik átértették hivatásunk szerföltt súlyos természetét, azok öntöttek ereinkbe vért, azok segítettek a

nagy munkában kitartásra, szorgalomra. És valóban csakis ennek köszönhetjük, hogy a tüzpróbát, — amelyet élesre fent kardokkal és brutális terrorizmussal fűszereztek — mégis győztesen kiállottak. Hiszen ha nem lett volna létjogosultságunk, akkor a spadasinék és minden nyilvános hírlapi polémiától reszkető kocsonyahősök kiirtották volna a mi zsenyenövésű friss hajtásunkat, a mi büszkeségünket a semmi kötelékét nem ismerő kicsiny acéltoll szántóföldjét felturkált volna. Hogy ismét több legyen a bogáncsot és dudvát termesző csunya föld.

De hogy ez nem sikerült, hát tehetetlen dühében elült az irtást szomjazó hajtsza. Kezdték belenyugodni abba, hogy a vármegye közönségének szüksége van erre a lapra.

Hogy pedig most mindezeket a tüneteket megvilágítjuk tesszük ezt abból az alkalomból, amidőn örömmel vettük a varanói szolgabíró helyreigazító sorait. És sietünk a helyreigazító sorok értelmében annak a szolgabírónak a kellő elégtételt megadni.

Alapjában véve a lapok nem szivesen veszik a helyreigazításokat, mi ezen első helyreigazítást, — a mely a közigazgatás egyik tisztviselőjével szemben történt — örömmel és szivesen tettük. Saját-

ságos tünetet látunk benne. Érdekes ez az első levél, amelyet egy szolgabíró intéz a közigazgatás előtt nem kedvelt lap szerkesztőjéhez.

Ebből a levélből — ha szemet nem hunyunk és a sorok közt is olvasni tudunk — igen érdekes tüneteket olvashatunk ki.

Azt első sorban, hogy a közigazgatás mégis belátta azt, hogy ez a lap, amely független képviselője a közvéleménynek — feltétlen hiánypótló szükségessége a megyei közéletnek. Elősméri, mert látja, hogy a közönség ragaszkodik hozzá. — Ezért szükségesnek tartja az abban foglalt közlemények kritizáló éleit, ha azok igazságtalanul vágnak, eltompítani. — Mem a minden nyilvános kritika hiányát érző vármegyékben van egészséges közélet, hanem éppen ottan, ahol a nyilvános kritika jogát elősmerve és tisztelve működik a megyei élet. Ottan purifikálódhatnak csak a zavaros ügyek és csak abban a vármegyében működhetik biztosan és bátran a közigazgatás.

Elvégre is a hivatalos lappal tisztában van mindenki. — Arról mindenki tudja, hogy a hatalom által fentartott és saját érdekeit előmozdító organum. — Akárhogy fráziskodjunk, ez egyszerűen így van. Már most e mellé kell egy olyan organum, a mely kutatva a

TÁRCA.

Terynnis.*

Írta: *Tutsekne Bexheft Lilly.*

Mintha a messzemultak fátyla zét-foszlana lassan lelkem előtt. Elomlott világok emléke kísért. Feltámadnak ős Egyiptom mumiái a Nilus partjain, hogy elmondják a szépséges királyleány, Terynnis regéjét . . .

Hatalmasan, mintegy öreknél a néma éjszakának, emelkedik az egyiptomi labirinthos a Moiris tó partján. Csend van itt örökké.

Csak a tó hullámzó habjain, bearyozva a hold sugarait, siklik tova csillagfényes, bubajos éjszakákon egy könnyű csolnak futó árnyéka, gyorsan és nesztelenül.

Ki vagy te, csodás tündére a haboknak, a kit nem rémit el a veszély, a ki nem félsz a sötétség, az éj haragos isteneitől?

Terynnis ez. Szemében a szerelem tüze lángol. Hiába őrzik minden mosolyát és tekintetét. Hiába veszi körül a rabszolgák serege szolgálatkészen és alázatosan a fáraó egyetlen leányát.

Azért ő mégis elhagyja a palotája ragyogó termeit, a mint az éj leszált, — mert az indulatok heve ragadja magával — a veszedelembé, a halálba talán.

* Felolvasatott az író által a Thurzófüreden tartott hangversenyen 1899. augusztus hó 5-én.

És Arsione városa felől egy másik csolnak szeli át a Moiris tó fekete habjait. Közelebb és közelebb jön egyre, mintha szárnyai kelnének. A csolnakban magányos férfi ül. Ráismerek. Hátör istennő papja, Kamios ez.

A memphisi palotában örömmünepet ül Thutmos, Egyiptom isteni fejedelme.

A sinai félsziget lakói meghódoltak a fáraó seregei előtt.

Es Nubia hatalmát megtörte Szinuhit, thebai herceg.

— Nagy és dicső napokra ébredünk, Egyiptom fejedelme! Leborok előtted azért, uram és parancsolóm, aki halhatatlan istenek fia vagy. Áldott legyen őseid emléke örökké.

És meghajlik a trón előtt Szinuhit, Nubia hőse.

De mintha tekintete elsiklanék a fáraó pompás alakja felett, mintha más valakit keresne itt élénken és nyugtalanul.

Megtelik a terem az udvar bölcsőivel. Papok és irástudók komoly, szigoru arccal állják körül a trónt. Aztán egyszerre két felé oszlik a tömeg.

A fáraó mosolyog már.

A mi pompát csak a kincsekben és fényben oly gazdag egyiptomi királyság kifejezteni tud, leplezetlenül tárul az udvar szemei elé.

Es Egyiptom legféltettebb drágaságát, aki a jövendő sorsát tartja apró kezében, aki a trónon követni atyját lesz hivatva, az egyetlen gyermeket és a legszebb leányt hölgyei és rabszol-

gái kísérik az uralkodó elé, porig alázkodó, szent hódolattal.

Mint egy istennő, áll a trón előtt.

— Halld az örömhírt, Terynnis! Atyáid birodalmát sértetlenül és teljes hatalommal adta kezembe ismét az istenek végtelen kegyelme. Győzelmes fegyvereink megtörték minden lázadást. És én nemsokára elmegyek Osiris, a halottak istene elé, hogy az égiek országában számoljak le földi életem tetteiről a te kezembe teszem le Egyiptom jövőjét.

Te vagy utolsó sarja háznak, szépséges lányom, aki jobb vagy és szebb vagy minden földi asszonyoknál.

Es te új házat alapítsz e földön az istenek emlékére, őseid örök dicsőségére, Terynnis.

Szinuhit, thebai herceg, hősiességed legnagyobb jutalmát ime vedd!

Te fogod leányommal megosztani a fáraók trónját, hogy az istenek akarata beteljesedjék felettünk!

Terynnis hideg arcán valami fény villan át, vészjóslón, ellenségesen. A gyűlölet villama.

Es Terynnis hallgat.

Nem láttad ezt a gyilkos tekintetet, thebai herceg?

Nem.

Nubia hőst elrészeltetja a gyönyör és dicsőség érzése most, mintha egy új világ tárulna ki előtte fénynyel örömmel gazdagon . . .

— Hallgass meg és könyörülj rajtam sötétség istene, Szit!

Feláldozom inkább atyáim birodalmát és meghajlok előtted, aki gonosz

vagy és kegyetlen az emberek iránt.

Eldobom a kezemből a hatalmat, mely átokként nehezül lelkemre.

Nem akarok uralkodni én Egyiptom milliányi rabszólók felett és nem akarom, hogy Szinuhit ossza meg velem a trónt, akit én gyűlölök kiolthatatlan gyűlölettel, s a kit az istenek akarata rendelt atyám utódául.

Boldogságot és örömet keresek én. A dicsőség hiu vágya nem igaz. És a te romboló hatalmad legyen urrá Egyiptom felett, ha elvezetsz engem a szerelem örök édenébe, sötétség istene Szit!

A királylány arcán elszánt indulat pirja ég, vészjósló jelekként a veszendő jövőnek.

Ugy legyen, Terynnis!

A menemhát sirpamisa előtt, a labirinthos elhagyott palotájába Kihotpu memphisi főpap mutatja be buzgó hódolatát. Csend van itt és béke a halottak néma országában.

Es mégis, mintha ismeretlen, földfeletti hangok szólnának hozzá, mintha elaltatnák, elkábítanák érzékeit, hogy világosan lásson mindent amit az istenek elfelednek földi halandók szeméi előtt: — országok sorsát és nemzetekét, bizonytalan, homályos képekben, igaz, de hiven és csalhatatlanul.

Megtelik a csarnok színpompás tömeggel. És meghajolnak mind a fáraó előtt, a ki örömtelt szívvel járult atyái sirjához, mert biztosítva tudja Egyiptom jövőjét.

Terynnis sápadtan, némán áll mögötte.

közélet botlásait, a bujkáló gazdaságokat, a lepezett tunyaságot és hibákat felderítse. Természetes, hogy ez véghetetlen nehézségekbe ütközik. Mert hisz az a patriálkális csoport, amelyből a mi vármegyei életünk összetételbe van, azt kínai fal veszi körül. Csak éppen, a mikor a mocsai esetek és a Krivány alakjai már kibuknak ebből a falból: akkor tárul fel előttünk a szemétdomb, a mely a közigazgatás könnyelműsége és hibája folytán emelkedett a megyei közélet mezéjén.

Sokszor maga az ember észre nem veszi, milyen fekély rutítja el saját testét, éppen így sokszor a legderekabb közigazgatási testben is olyan féreg rágódik, amely éppen azok előtt marad ösmertlen, akik szervei és alkotászei ennek a testnek. Éppen ezeknek a szerveknek, éppen a közigazgatás tisztes elemeinek kell örvendezni azon, hogy van egy gondos szem, amely fáradtságot nem ösmertő buzgalommal igyekszik felfedezni a benne rejlő pusztító férget. És éppen ezt a tünetet észleljük mi a varannói szolgabíró levelében.

Olyan furcsa tünet ez Zemplénvármegyében, a hol százszor is felhívtuk a megye hivatalos organumát, hogyhát ne tessék lapunkat hajhászattal gyanúsítani, hanem tessék velünk kiállni a porondra. Vivjük ott meg az igazság harcát. Nem használt. Utóbb is holmi hivalkodásokat vág az arcunkhoz, a helyett, hogy objektíve felelt volna arra, a mit a nyilvánosság előtt saját írása nyomán kérdeztünk tőle.

Most a varannói szolgabíró megantotta a megye hivatalos lapját

— Nincs titok előttem halottak Istene, Osiris! Hatalmasabb vagy a leg-hatalmasabbaknál, mert életet adsz és elveszed attól, aki érdemtelenné bizonyult reá. Áldott legyen a te neved mindenek felett.

S ha az idők sötét képében, a mit elem társz, pusztulást és romlást látok is azért meghajlok a te hatalmad előtt, mert bölcs vagy és igazságos, mindenek iránt.

A mi veszendő, vesszen el.

— És a te házad összedül, Egyiptom fejedelme! Hiába övezi seregeid diadalutját siker és dicsőség. Mulandó az. És megtérsz atyáidhoz te is és a te leányod a sötétség hatalmainak esik áldozatul.

Terynnis tágranyit szemekkel bámul a főpap átszellemült arcára és szívet rémület fogja el egyszerre.

Torkán akadt a szó és tagjai megmerevednek valami bénító varázs hatalma alatt.

A fáraó pedig egy lépést tesz előre, mintha tiltakozni akarna az istenek ellen, de szeméi lecsukódnak és karja lehanyatlak erőtlennül . . .

Megdöbbenés érzése fogja milliók lelkét. Meghalt a fejedelem, — váratlanul és hirtelenül zavart és romlást hagyva maga után.

Nincs, aki elfoglalja helyét, aki erős akarattal tartsa feken a lázongó népeket és felvirágoztassa Egyiptom országait.

Terynnis eltűnt. Senki sem látta őt a borzalom ama napja óta, midőn a fáraó a labirinthosi pyramis előtt esett össze élettelenül. Senki se gondolt rá akkor.

arra, miként kell a nyilvánosság előtt hadakozni.

Ugy-e bár mi szívesen rektifikáltuk tudósítónk tévedését, a hivatalos lap mai napja is adós marad azzal a kérdéssel vajjon igazat mondott-e a Petőfi ünneplés ügyében?

Nem a „lassabban Burger“ féle vezércikkkel szoktak objektív tollharcot vivni és provokálni, hanem ilyen levelekkel, mint a varannói szolgabíróé. Meg van sértve. Önérzetének teljes tudatában kér helyreigazítást. És megkapja szíves örömet a kért elégtételt.

Ez a pro és kontra harca, a melyből megnyugvás ered és mindig az igazság szűrődik le. Ezt tessék megtanulni és akkor váltva lehet szép és nemes munkát végezni.

HIREK.

Diszelőadás.

Megtörtént előző hónapban vármegyénk egyik városában.

»Nagy diszelőadás ma vasárnap délután, színe kerül saját zenekarommal s a legfényesebb legújabb diszletekkel a városligeti szinkör nagyszerű ujdonsága »Krach Moni« Helyárak stb. stb.

Hangzott a hirdetés, ékep unalmas lévén az idegen városban a lét, amíg a kocsira vártam, mi majd kivisz a falura gondolom megnézem az előadást.

Háromnegyed négy óra s én elindultam a diszelőadásra.

Már messziről láttam a csoportulást, a szinkörnek nevezett bódé előtt.

A bódé előtt a direktor ur kövér alakja tűnt fel, a mint a bilétákat szedgette el, megspórolván a jegyszédő díjat s fizettségét!

Hiába keresed örjögő kétségbeeséssel bubajos arádat Sziuhiat, thabei herceg? A sötétség istene diadalt ül a jók és igazak felett ő megrontja az emberek boldogságát.

A labirinthos óriás palotájában, három ezer termen és csarnokon keresztül követtség egy árnyékot, halva nehéz fájdalmas sóhaját, egy árnyékot, a ki előled menekül.

Terynnis ez. De te nem látod meg soha és emberi szem meg nem láthatja őt.

Nyugtalanul, mint az üldözött vad, teremről teremre jár, kijáratot szabaddulást, megváltást keresve. És hiába keresi azt.

Szit, a sötétség istene cjtette rabul és hiába könyörög, tehetetlen haragjában hiába hívja segítségül az isteneket: nem tudja megtörni a varázst, mely itt lekötve tartja, örökkön-örökké . . .

A Moiris tó habján sötét, viharos éjszakákon magányos csolnokok evez. A labirinthos elzárt termeiből hallja kedvese panasztát, hívó szavait; és az óriás megdönthetetlen falak elzárják tőle azt, aki elhagyta ősei trónját érte, s a kinek bűnhődnie kell ezért.

— Háthor istennő, ki az égi vizek urnője vagy, ne hagyj el őt, ne engedj elveszni és tedd hallhatóan! Kamios érdemes erre és én szeretem őt. Terynnis így imádkozik.

És a Moiris tó háborgó, haragos hullámai összecsapnak mégis a felborult, tres csolnak felett. Mert Sit, a sötétség istene gonosz és kegyetlen az emberek iránt . . .

Amint engem megláttott örömmel kérde, hogy milyen helyiely szolgálhat.

Én kivettem egy koronát; s ő leszakította a jegyet én beléptem.

A szinkör tele volt valóban »szólógatott« publikummal. A széles szöknya viselet három, sőt mondhatni négy helyet is elfoglalt úgy, hogy egy sorban két leányzó ha ült telve vala a sor, mert lévén csak 8 hely.

Jómagam két leányzó közzé jutottam, kik tele szívvel várták már az előadás kezdetét.

Szemem önkénytelenül a »saját« zenekarra tévedett. Voltak hárman, a primás, a nagybőgős s a karmester, ki vékony ujait szaladgáltatta fel s alá a zongorának csufolt kasznin.

Csengetés hallatszott az előadás megkezdődik.

A karmester ur elfoglalja helyét a zongora mellett, s rákezde a »saját« zenekar a nyitányt.

Hogy mit játszottak én jómagam, dacára, hogy muzsikus vagyok nem voltam képes megérteni! megerőltettem szememet, s a mint kivettem a »Hunyadi indulót« játszották. Szegény Erkel ha te hallanád!

Csengetés a függöny felgördül.

A színpad művészies berendezése elragadó; egy szék, egy asztal s néhány lóka, a darabnál, a melyek, hol kerítést, hol kutat, hol mászt helyettesítettek, a mire épen szükség volt.

Az előadás folyik . . . Krach Moni belép és énekel. Falrengető taps.

Nálam szerencsére volt vatta s füleimet bedugdostam vele, nehogy a kriminalis hangot még egyszer meghallgassam.

S ő énekel tudatába annak, hogy most Perotti hangja nulla az övéhez képest.

Végre befejezte. Nagyon kifáradhatott, mert a hátul álló pincérnek siettet lekiabálni:

Pincér egy pohár sört.

Igenis kéremaláson felelt a pincér. A publikum tombol tapsol Krach Monit ünneplik az előadás folyik.

Hogy mindedig mi játszódik a színpadon én nem vagyok képes megérteni. Csak a hangosan kiabálva mondott néhány szót vettem ki:

Hatásos jelenet következett:

Krach Moni: Hütlén voltál megfoglak ölni.

Eszter: Az Istenért.

Krach: Meg fogsz halni.

Eszter: Kegyelem.

Krach: Istennél.

A pincér hozza a sört Krach mélabusan szól:

Élj még megiszom e pohár sört.

A publikum el volt ragadtatva, a taps viharos, a függöny legördül. Az egyik leányzó megtöröli mellettem szemét s mondá:

Szegény leány hátha nem hibás?

A másik készen volt a felelettel.

Honnan tudod te azt?

Csak gondolom felel emez.

A függöny felgördül.

Kiáll a középre Krach Moni.

»Uraim és hölgyeim az előadásnak vége.«

Vége hangzik mindenfél.

Az én paraszt leányom elébem áll: Hát tekintetes ur nem lehet-e folytatni, adnók még 5 garast ha tovább is folytatnák.

»Beszéljen lelkem avval az ural utasítottam a direktorhoz.

Néhány másodperc a direktor lélekszakadva szaladt a színpadra s kiált. Uraim az előadást folytatjuk.

Nem lehet, nem lehet.

Kiadom a részt mindeneknek hangzik a direktor ur válasza. Kezdjük. . . Én megszöktem.

Alig mullott el öt perc a színház látogató publikum tódult kifelé.

»De szép volt.

Hát kigyelmed értette kérdé a mellettem menők egyike.

Nem én de nagyon szép volt, hogy énekel. Ez bizony komámasszony megérte a 10 garast.

A direktor mosolygósan állott a szinkör előtt, s a publikum lassan egy jól eltöltött előadás emlékével elszökött.

Mint hallom néhány nap mulva a direktort társulatával elmenni kényszerítették, mert a köznép csak színházba járt, a mezei munka szünetelt nincs munkás az mind színházlátogató lett.

A direktor pedig szomoruan sóhajt »Nincs a teremtésben szerencsétlen senki csak én.«

Marco.

— **Ő Felsége születése napját** városunkban is méltó ünneppel tartották meg. Délelőtt 9 órakor a róm. kath. plébánia templomban háláadó istentisztelet volt. Te deum és mise, melyet Katinsky Géza plébános celebrált a káplánok segédletével. A templomban a főispán vezetés alatt az összes állami és megyei hivatalok tisztikara megjelent; ugyszintén a katonatisztek és egy disz század a templom előtt felállva, mely a mise alatt háromszor disz tüzet adott. A róm. kath. templomból a hívők a gör. kath. templomba mentek, hol Miklós István esperes-plebános mondott misét. Reggel 7 órakor az izraelita imaházban is háláadó istentisztelet volt. Ő Felségeért. A középületeken a magyar trikolor lengett, hirdette a nagy nap jelentőségét.

— **Szent István napja.** Vasárnapra esik az idén Szent István napja. Így lesz két unnepből egy — dupla ünnep. Századokon át ünnepelte ezt a napot a magyar. S ünnepe ez ma is és lesz időtlen-időlig is Városunkban is a szokott fényvel ünneplik meg Szent István király napját.

— **Személyi hír.** Molnár Viktor Temesvármegye főispánja, főispánunk fia, apjának nevenapjára városunkba érkezett s néhány napig itt időzik.

— **Kinevezések Szokolszky Rezső** sátoralja-újhegyi róm. kath. tanító a zólyommegyei kir. tanfelügyelőséghez tollnoknak nevezettet ki. — Az igazságügyminiszter ungvári Szabó Béla királyhelmei járásbíróági díjokat a beregszászi törvényszékhez irnokká nevezte ki.

— **Hymen.** Lántsky Jozsef lövétei vasgáryi igazgató f. hó 18-án vezette ol-tárhoz Gsányi Olga kisasszonyt, Csányi Ádám gyógyszerész leányát Kassán.

— **Eljegyzés.** Schuster Norbert, a zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank könyvelője, eljegyezte Károlyi Luiza kisasszonyt Soborsinból.

— **Hivatalvizsgálat.** Dókus Gyula vármegyei főjegyző e hó 16-án a nagymihályi szolgabírói hivatal ügykezelését megvizsgálta. Az alsópáni helyettes a legnagyobb rendben találta a hivatalt és teljesen megvolt elégedve a tapasztalatokkal.

— **Áthelyezés.** Tomcsányi Kálmán varannói római katolikus segédlelkész Perbenyikre helyeztetett át.

— **Schneider Károly** a hegyalja-mádi takarékpénztár igazgatósági tagja ezen tisztéről lemondott.

— **Adományozások.** Ó császári és apostoli királyi Felsége, a krasznóbírói Szt. Bazil rendi görög szert. kath. kolostor előjáróságának, temploma helyreállítására, legfelső magánpénztárából 200 (kétszáz) frtnyi segélyt miltóztatta legkegyelmesebben adományozni.

— Ó császári és apostoli királyi Felsége, a zétényi róm. kath. hitközségnek templomi harangok és orgona beszerzésére legfelső magánpénztárából 100 (egyszáz) frtnyi segélyt miltóztatta legkegyelmesebben adományozni.

— **A hírlapírók köréből.** *Bányai* Sándor dr. hírlapíró kollégánk — mint értesülünk — jövő hó közepén, mint helyettes-szerkesztő a *Kassai Újság* költékébe lép.

— **Petőfi-émléktábla Kassán.** A kassaiak körében mozgalom indult meg aziránt, hogy azt a házat, melyben Petőfi 1845-ben egy éjszakát töltött, díszes emléktáblával jelöljék meg. A gyűjtés már megkezdődött. Az emléktáblát január elsején fogják leleplezni fényes ünnep keretében, melyre a Petőfi-Társaság is küld képviselőt.

— **Megmentett ember.** Sátoralja-Ujhelyben a klastrom alatti hid mentén egy holt részeg ember a Ronyva rohanó árába bukott, szerencsére azonban a part mentén lakó emberek személyes testi sérülések árán kimentették.

— **Kard és pisztolypárbaj.** *Blum* Artur és *Nánási* Adolf dr. között kedden a sátoralja-ujhelyi honvéd laktanyában kardpárbaj volt, mely alkalommal Nánási Adolf dr. könnyű sebet kapott. Ez újból kifolyólag szerdán *Blum* segítse dr. *Gross* Dezső és *Blum* Artur között a »Torzsáson« pisztolypárbaj történt, melyben mindkét fél sértetlen maradt.

— **Az ipartestület munkakiállítása.** Holnap vasárnap rendezi a helybeli ipartestület az V-ik végéd- és tanoncunkakiállítást, a »Bock-kert« nagytermében, melyre oly nagy számmal jelentkezték az összes itt gyakorlatba vett iparágakból, hogy a mostani kiállítás jóval felülhaladja az eddigieket.

Az ily kiállítások gyakorlati értéke, szaklapokban kellőleg lett méltányolva, s a »Magyar Ipar« szaklap, mint az országos iparegyesület közlönye is, díszőleg emlékezik meg a sátoralja-ujhelyi ipartestület kiállításairól, s ezzel járó áldozatkészségéről, — s kiállításba helyezte, hogy mint a múlt évben, ezen kiállítást is megtekinti Gelléri Mór kir. tanácsos, orsz. iparegyesületi igazgató, hogy a tanoncok szerkesztésére szolgáló ily kiállítások rendezését országosan szervezze.

Részünkről örömmel emlékezünk meg az ipartestület eme gyakorlati működéséről, s kívánatosnak tartjuk, hogy a kiállítást minél többen látogassák, — s abban minél többen részt vegyenek, — mert nemcsak a tanoncok előhaladásáról tanoskodik ez, hanem különösen bizonyítvány arra nézve, hogy mennyiben tesznek eleget a mesterek kötelességüknek, s a kerti, szőlőbéli és család munkálatok mellett, foglalkoztatják e ipari munkával is a tanoncokat.

A kiállítás reggel 9 órától, délután 5 óráig tekinthető meg, s a jutalom díjak kiosztása 5 órakor veszi kezdetét.

Ennek befejeztével este 7 órakor, a táncmulatság kezdődik, melyre igen sokan készülnek, s a mely bizonyosan szépen fog jövedelmezni az »elaggott és munkáértelen iparosoknak.«

— **A kassai színház megnyitása.** A kassai színház bizottság — mint nekünk jelentik — elhatározta, hogy a kassai nemzeti színházat szeptember hó 27-én fogják megnyitni. A három megnyitási előadásra a »Nemzeti Színház« tagjai szerepelnek.

— **Pályázati hirdetmény.** Sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék elnöksége 2540. sz. az 1900. évben szükségeslő 696 köbméter tűzifa és a legfinomabb petroleum szállítására.

— **Tűz.** Sztrajnyánban e hó 15-én éjjel tűz támadt, az ott időző cirksuz összes embereit mozgósította, kik dob és trombita szóval felhártázták az egész várost. Mindenki felébredt és remélten

futott, azt hitték, hogy az egész város ég. Mindössze két ház égett le.

— **Ungvár rümelete.** A rennesi tárgyalás napjai nem zavarták meg annyira Bretagne nyugalmát, mint a hogyan két »szocialista vezér« Ungvár városát.

Egy szép reggelen ugyanis, midőn még mindenki az igazak álmát aludta és csak a rend éber őrei voltak ébren, ijedten rohan Ungvár város nagyvendéglőjének főpincére a rendőrséghez: »Kapitány ur segítség.« »Mi az Me nyus, tűz van-e vagy árvíz.« »Dehogy, szocialisták, segítsé! Itt a könyv és ijedten nyújtja át a vendéglőnyvet.« A rendőrkapitány szemét előnti a vér, a vendéglőnyvet véres betűkkel a szabócsi szocialista vezér Várkonyi Bélának és a csongrádi Bodinak neve piroslik. A kémkedésre kiküldött rendőrök lélekszakadva térnek már vissza, ők a hotel szobájából a »Marseillaise« hangjait is hallották, a mit a pestiek véres lobogók mellett énekelnek.

A rendőrség körül fogja a hotel, Ungvárt alá mívározzák, a rendőrkapitány az elfogatási parancsával a szobába tör, de a szocialistáknak hült helyét leli.

A gyanu meggyőződéssé váll, — tényleg ők azok, hisz megszöktek, nosza rajta kocsin utának. — Sürögny megy Munkácsra, tartóztassák le, Nyiregyháza, hogy a szocialista vezér meg van, de Munkácson semmi nyomuk. A »Marseillaise« akkordjait hallva, rémülten törnek végre be a kerthelyiségbe és ime megtalálják Várkonyi Béla művésznővendéket és Odry Lehel baritonistát, Heine »Grenadies«-jából a Marseillaise áriáját játszva és énekelve.

— **Balthazar varázs színháza.** Vasárnap 20-án a városi színházban a híres magyar bűvész Balthazar megkezdte a három estére terjedő látványos előadását. A »Pesti Hírlap« a következőket írja róla: Balthazar bűvész a múlt hóban négy héten át tartott a fővárosban az »Oroszi Capricce« mulatóban bűvész előadásokat a közönség rendkívüli érdeklődése és pártolása mellett. Óriási sikereket aratott spirítista mutatványával s szinte ámulatba ejtette szédültes kézi ügyességével az egész közönséget, mely szünni nem akaró tppással és babérszorosokkal tüntette ki a jeles művészt és az utolsó hat előadásra oly nagy közönség jelent meg, hogy a pénztárnál valóságos harc fejlődött ki a belépőjegyek megváltása miatt. Ezek után melegen ajánljuk ennek a művészenek előadását t. olvasóink szíves pártfogásába.

— **A kalászedzők.** Levelezőnk írja: Tót-Kajnya község határában Kaufmann Jakab buzaföldjén *Kuricsai* Józsefné cigányasszony a menyével buzakalászt szedgetett a tarlón. Ezt a tulajdonos meglátta és nem engedte meg a gyűjtést addig, míg az egész termés learatva nincs; a már összeszedett kalászt pedig nem engedte elvinni. Kuricsainé e feltéti dühében kést rántott s a tulajdonosra rohant; ha ez meg nem futamodna, véres kimenetele leit volna a dolognak. Így is a bíróság elé került az ügy, hova Kaufmann panaszával fordult.

— **Országos vásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter, f. évi augusztus hó 6-án 50.429. sz. alatt kelt rendeletével, megengedte, hogy a Zemplén-vármegye területéhez tartozó Homonna községben a f. évi szeptember hó 13. és 14-ére eső országos vásár ez évben kivételesen 12. és 13-dikán tartassék meg.

— **Ismét sertősvész.** Mint értesülünk, Szalókon és Berettőn is kiütött a sertősvész, a hatóság megteette, a szükséges intézkedéseket, kérdések azonban, elfojtható lesz a vész. Ugy látszik állandó bajjal állunk szemben.

— **Bábaképzés.** Az ungvári kir. bábaképző intézetben az ősi tanfolyam f. évi szeptember hó 1-én megkezdődött és 1900. január végéig fog tartani.

— **Csödmegszüntetések.** Sárospatak. *Lehoczey* Géza bej. keresk. ellen, a sátoralja-ujhelyi törvényszék, a vagyon felosztása folytán.

— **Sportünnepélyek.** Az eperjesi Sportegylet szeptember havában sportversenyt rendez, melyre a *Kassai Sportegylet* tagjai is jelentkeztek. *Kassa-Eperjes* közti ugyanekkor kerékpárverseny lesz, melynek programját legközelebb közöljük. A Kassai Sportegylet október hó elején szintén versenybe készül.

— **A szavallás örültje.** A nyiregyházi iparos-kör szintén rendezett Petőfi ünnepélyt, a melyen Balogh András szavallta el Petőfi »Örültje«-jét. A szegény fiatal ember annyira átérezte a költemény, annyira beleélte magát az örült szerepébe, hogy szavallás közben megőrült. A szerencsétlen iparossegédet Budapestre szállították s a Lipót-mezőn helyezték el. Felgyógyulásában biznak az orvosok.

— **Halálos tréfa.** Gály szomszédos borsodmegyei községben történt a minap, hogy Bihar János 15 esztendő suhanó ellátogatott Kovács János portájára. A fiu észrevette a falon egy puska, lekasztotta a szegről, aztán tréfából Kovács szép leányára, Borbálára irányította. A fegyver váratlanul elsült s a golyó megölte a leányt. A gyilkos Mező-kövörsre futott és jelentkezett a járásbírósnál.

— **Olcsóbb lesz a végrehajtás.** Ebben nem sok vigasztalás van. Epen mintha az akasztani vitt embert azzal csititgatnák, hogy soh' se féljen, nem fog nagyon fájni. Csak az a hír lenne igazán kellemes, hogy a végrehajtói intézményt egyszerűen megszüntetik. Sajnos, erre vajmi kevés kilátás lehet, azért hát sok szegény ember a tervezett változtatásnak is örül. Ugyanis az igazságügyminiszter még hivatalba lépése elején megígérte, hogy olcsóbbá teszi a mostani költséges végrehajási eljárást. Ennek folytán a miniszteriumban most törvényjavaslatot dolgoznak ki, mely szerint a végrehajtók ezentul állandó fizetésben részesülnek és nem egyes eljárások után kapják díjukat. Ezek a reformok nyugtalanságot okoznak végrehajtók körében, de ha tekintetbe vesszük, hogy eddig egy kuriai bíró fizetése, pedig ahhoz nem kell sem jogni tovalgatni, sem szigorlatokat tenni, továbbá, hogy ez által az eljárási költségek tetemesen csökkeni fognak, csak örömmel üdvözölhetjük a behozandó reformokat. Ámbátor csupán a végrehajtási költségek csökkentésével áll segítenek valamit. Mert ugy áll a dolog, hogy inkább az előzetes bírósági eljárás kerül megreghatára pénzbe akármilyen csekély perelt összegről van is szó. Epen ezért, most, a midőn a tervezetről szó van, arra hívjuk fel az igazságügyminiszter figyelmét, hogy épen a szegény emberekre való tekintettel legalább 50 frtig állapítsa meg azt a határt, melynek perlése semmiféle költségbe nem kerüljön. Ezzel aztán igazán sok égető bajon segítenénk.

— **A telekkönyvi reform.** A tapasztalás bizonyítja, hogy a köznép és kisebb birtokosság az átíratási költségek és illetékek kikerülését keresve, sokszor a hitellekkönyvek igénybevétele nélkül csinálja meg az adás-veleleteket a földekre nézve. Ebből sok zavar, rendtelenség, főként pedig költségek és bonyolult pór keletkezik. Az igazságügyi kormány, hogy a helyzetet segítsen, továbbá, hogy a hitellekkönyvek megbízhatóságát fokozza és hogy a tényleges birtokállapottal azokat összhangzásba hozza, — fölvette munkaprogramjába a telekkönyvek reformját. Az erre vonatkozó javaslatok most az előkészítés útján vannak s azt hiszik, hogy a miniszteri javaslatok már az ősszel a parlament elé kerülnek. A javaslatok előkészítését a kormányhoz közelálló körök fölfogása szerint nem hátráltatja az a mozgalom, a mit a községi és körjegyzők indítottak az iránt, hogy ne érvényesüljön a királyi körjegyzők azon óhajta, hogy telekkönyvi jogokat csak is királyi körjegyzői okiratok alapján lehessen szerezni, minthogy (a kir. körjegyzők nézete szerint) csak kir. köz-

jegyzői okmánykényszer által lehetne elérni azt, hogy a telekkönyvek teljesen megbízhatók és hűek legyenek. A kormány azonban egészen másodrangú kérdésként tekinti, hogy a telekkönyvi ügyek körül melyeknek akad munkája és mellette jövedelme: az iránvány a reformnál csakis a jogos közérdek lehet.

— **Nyilatkozatok.** A »Magyar Főváros«, de kivált a »Rendőri Lapok« szintén nagy elragadtatással irnak az asbest beléséről. Utaljuk igen t. címet még a »Neues Pester Journal«, a »Budapesti Napló«, »Budapesti Tagblatt«, »Szabad Szó«, »Függetlenség«, »Budapesti hazai sajtó valamennyi organumának igazán dicséror közleményeire.

— Jó házból való fiu Nagy Ferencz főszér-üzletében tanulóul felvétetik.

APRÓ REGÉNYEK.

A TEGLA-KIRÁLY.

Irta: *Kemechey Jenő.* (6)

Julcsa kisasszony meglátta, hogy a Giza könn az utzálen, a földék közt, egy vadkörtefa alatt megállította a gíggjét, firkészőleg körül nézett, nem látja-e senki? és fölállott a gíggiben és leszakított néhány éretlen, apró böbecskört s ugyancsak harapdálta. A fanyar, vadizól megreszkett egy kicsit, megrázta a szőke fejét, hanem azért megegett egyet, a másik kettőt pedig ijedten eldobta, amikor meglátta, hogy a domboldalról az utra kerül a négy ponna. Gyorsan leült a gíggibe s megfordította a szürkét más irányba. Hanem a négy ponna utólért s a könnyű kocsí sebesen gördült el mellette. A két lány mosolyogva nézett Gízára és Julcsa az ostornyéllal köszöntötte, aztán közölköz csördített a lovakkak. Gízát egy pillanat alatt betakarta a porfelhő, köhögött, prüszkolt és bosszusan visszafordította a szürkét.

— **Hisz ez paraszt!**
Megerszőrdötten és dühölt sáppadosva érkezett haza. Elakarta panasználni a sérelmet, a két szemé már könnyezett s az ajkai pítvergőre állottak. De a mint a gíggéről leszállott, két kis öcsöcsé tapsolva ugrott elejbe:

— Giza, Giza, ajándékot kaptál. — Már ettünk is belőle. Be jó!

Giza elfakadt sírva és a zsebkendőjét tépve ment a szobába, a mikor a folyosón meglátott egy nagy kósá császár-körtét. Az édes anyja utána ment és Giza zokogva, faldokolva mondta:

— Miért fogadtad el, mama?

— El kellett fogadni. A kisasszony küldte a kisasszonynak, a leány a leánynak — kevés szóval. Nem lehetett visszautasítani.

Giza elmesélte a vadkörte jelenetét s a porfelhő, aztán elővett egy levelpapírt s a maga szarkaláb betüvel írta a következőket:

Igen tisztelt kisasszony!
Fogadja szives ajándékáért hálás köszönetemet, egyuttal vegye kegyesen az én viszonzásomat.

Szentantalfalvi és alsótárciai
Tárczy Gizella.

És elküldte a cseléddel azt a kiló Kugler-fronbont, amit ma kapott Pest-ről a Frank Albintól és még csak meg se kösölte.

Kovács Julcsa nem fakadt sírásra, hanem beharapta a szájszélleit és egy aranyat adott a Gízák cselédjének. Gízacska el volt keseredve végkép. Menekülni akart Csicserből s összetett kézzel kérte a táblabíró urat:

— Menjünk, édes apa, Török-Bálintra. Ott nem sérteget senki.

— Dehogy megyünk, kis lányom. Úr nem tér ki paraszt elől. Nem kell őket meglátni.

Giza nem ment ki többé délután a kis erdőcskébe a gíggiben. Nem akart találkozni azokkal. Hanem fölkelte harmatos hajnalnata s akkor poroszalkatta a szürkét. Tudta, hogy az akkor még

alszik. Hanem amint ötöd-hatod napra kihajtott: a négy ponnit már ott rugta a port a dülő-uton. Mindenik lónak a füle mellett két Maréchal-Niel-rózsája, a kocsiának a kalapjánál, az inasnak meg a gomblyukában. Ez is tüntetés volt. Giza minden kirándulásánál kötött a lovacska füle mellé bokkrétát öt-hat mezei csipkerózságból.

A táblabíróné ő nagyságának is sok kellemetlensége akadt. — Nehány nap óta mindig csak szállás vagy cafatos húst hozott a szakácsné a székéből. A méssáros azt felelte: Kovácsné asszonyom a javát már elvitette. Most már a táblabíróné is azt mondta: meneküljünk. A gyerekek is egyszer sirva és és gyalog jöttek haza — a talyiga és a csacsi nélkül. A csacsi, a melyiket annyira kellett püfölni, hogy meginduljon — két nádpálcát már elpusztítottak rajta, — megvadult, nyargalt árkon-bokron köröszül, s kifordította a talyigát. Bizonyosan taplót tett valaki a fülébe. Szerencsére, a gyerekekben nem esett semmi kár.

— Lelövöm a gazembert! — szavalta a táblabíró ur, — de menni azért se megyünk.

Giza és a gyerekek most már tisz-

tán udvari életet éltek. Ezt ugy kell érteni, hogy nem mozdultak az udvarról s a kifosztott kertből egy tapodtat se. Giza szépen dalolt. Egyszer a nagy diófa alatt együtt ült a család s a táblabíró urnak kedve támadt, hogy halljon valamit a régiékből. Gizacska a kedves, hajlékony hangján elkezdte dalolni:

Szépen legel a kisasszony gulyája
A kisasszony maga sétál utána...

Julesa kisasszony, amint ezt meghallotta, kiment a kertbe a buldogjával, leült egy kerti székre, megismogatta a kutyája fejét, aztán a kalapja aranytüjével szurkálta a fülét. A kutya vonított irgalmatlanul.

— Főlséges duett! — suttogetta Julesa kisasszony és kacagott hozzá.

Kovács József öibe kapta a leányát és megcsókolta — a kezét.

— Kiűzzük innen őket, bogaram, mégis a miénk lesz a portájuk.

(Folytatása következik.)

A szerkesztőség üzenete:

Mád. — Lásd Gyuró, Budapesti adófelügyelőség.

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG.

Hirdetések

közzétételére legalkalmasabb
Zemplénvármegyének legel-
terjedtebb lapja a
„Felsőmagyarországi Hírlap.“

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpbal bélt csipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a csipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak egy et, mint más közönséges csipőknél. Küldök egy pár vadász-csipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéllel, ugyanannál a csipősnél s aztán küldjék ide.

Hiszük, hogy a vadász-csipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelőek voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

As asbestbetéti csipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden lábfájdalom, úgy hogy — azt hiszem — lábujjaim semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé láb fájdás!

Övjük lábainkat hidegtől,

nedvességtől és meghűléstől.

Sem tyukozom, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki csipőjét dr. Hügyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéllel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

As asbesttalpbéllel kitűnőséget legjobban bizonyítja, hogy a os. és kir. közös hadsergeknek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottott.

Székfűtés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vizonteladónak megfelelő árendedmény.

Asbestáru-gyár
részvénytársaság

Budapest VI. Sziv-utca 18.

22-52

Egyedül eláruló raktár Klein Zsigmond „Kedvencz áruhaza“ S.-a.-Ujhely Rákoczy-utca 775.

Jön. Budapestről!! Jön.

50-szer
BUDAPESTEN.

3 ELŐADÁS.
Itt csak

S.-a.-Ujhelyben a városi színházban

vasárnap, hétfőn és kedden, augusztus 20., 21. és 22-én

a legújabb káprázatok.

Ezek közül kiemelendők:

Nagy szenzáció!

Nagy szenzáció!

Noé bárkája

nagy bibliai káprázat. I. A vízözön, II. Az állatok kiszabadítása, III. A vizitündér megjelenése.

A fővárosban nagy feltűnést keltett

Spiritista mutatványai.

A csoda szekrény.

Öregeknek fiatalokká varázslása.

Budapest 30-szor egymásután nagy derűtség és tapsviharak közt adatott

Kezdeté este 8 órakor.

Helyárak: Középpáholy 4 frt, Oldalpáholy 3 frt, Körszék 1 frt, Zártzék 80 kr, II. Zártzék 50 kr, Erkölyzék 40 kr, Földszinti állóhely 40 kr, Diák- és katonajegy 30 kr. Karzat 20 kr.

Jegyek előre válthatók naponként d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig a színházi pénztárnál — Esti pénztárnyitás 7 órakor.

Ha szép kenyeret vagy süteményt akar ön, kérjen

40—50 deka buzaliszthez 5 krajczárért 2 dekagramm

„Stella“ sütőport

mely jobb minden bécsi gyártmánynál.

Kapható Sátoralja-Ujhelyben: Bilanovits István, Szentgyörgyi Vilmos Malátsik György, Klein Albert, Klein Géza, Behyna Testv., Hazai Adolf, Klein Henrik, Fischer Hani, Glitch Samu, Grünbaum Márkusz Lichteinstein Adolf és Szikszay Róza kereskedésében. 53